

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA

OPĆINA VIŠKOVO

ZAMJENIK OPĆINSKOG NAČELNIKA

KLASA: 351-02/18-01/02

URBROJ: 2170-09-04/27-18-20

VIŠKOVO, 12. studenog 2018. godine

ZAPISNIK

7. sastanka Radne skupine za praćenje kakvoće zraka na ŽCGO Marišćina

održane dana 12. studenog 2018. godine u prostorijama Ekoplus-a d.o.o., Marčelji, Pogled 2/4 s početkom u 14.00 sati.

Zamjenik Općinske načelnice i predsjednik Radne skupine, Denis Mladenčić, otvara sjednicu, pozdravlja prisutne te konstatira da su uz njega na sjednici prisutni sljedeći članovi radne skupine: Sanjin Vičević, predstavnik Eko plusa d.o.o., Darko Budimir, predstavnik Nastavnog zavoda za javno zdravstvo, Ivan Kardum, predstavnik Mjesnog odbora Marčelji, te zapisničar Sanja Bakula.

Vjekoslava Hrvatin Bakić, predstavnica Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Primorsko – goranske županije je opravdano odsutna.

Na sjednici radne skupine prisutni su sljedeći gosti: direktor Ekoplusa d.o.o., Josip Dedić te voditelj Odsjeka za kontrolu vanjskog zraka Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Goran Crvelin.

Predsjednik Radne skupine, Denis Mladenčić, predlaže sljedeći dnevni red:

DNEVNI RED

1. Usvajanje zapisnika sa 6. sastanka
2. Kontinuirano širenje smrada sa ŽCGO Marišćina i pojava prekoračenja H2S i PM10
3. Razno

Predsjednik radne skupine, Denis Mladenčić, daje na glasanje predloženi dnevni red.

Predsjednik Radne skupine, Denis Mladenčić, utvrđuje da je dnevni red jednoglasno usvojen sa 4 glasa „ZA“.

Točka 1.
Usvajanje zapisnika sa 6. sastanka

Predsjednik Radne skupine, Denis Mladenić, daje na usvajanje predloženi zapisnik.

Zapisnik sa 6. sastanka Radne skupine za praćenje kakvoće zraka na ŽCGO Mariščina usvojen je jednoglasno sa 4 glasa „ZA“.

Točka 2.
Kontinuirano širenje smrada sa ŽCGO Mariščina i pojava prekoračenja H2S i PM10

Denis Mladenić, predsjednik Radne skupine uvodno komentira očitana prekoračenja mjerenja sumporovodika koje prelaze granične vrijednosti. Sumporovodik je jedan od onih spojeva koji uvelike utječe na kvalitetu života, a njegova pojavnost je u zadnjim danima prevelika. Očekuje da će ovaj sastanak polučiti zaključak jesu li prekoračenja viša od onog minimuma koji je potreban da se proglašeni niža kategorija kvalitete zraka za područje naselja Marčelji. Takav zaključak je bitan jer ima daljnje posljedice, a one su vezane uz donošenje mjera za sanaciju odnosno akcijskog plana. Službena obavijest o tome još ne postoji, ali takva klasifikacija zraka će imati posljedice i na Općinu Viškovo kao jedinicu lokalne samouprave.

Za početak, Darko Budimir, predstavnik NZZJZ, napominje da jedna od prve dvije tablice koje su došle tijekom poziva na sastanak može biti zanemarena za ovaj sastanak jer sadrži podatke iz 2017. godine. Predaje riječ svome kolegi, voditelju Odsjeka za kontrolu vanjskog zraka NZZJZ Goranu Crvelinu koji navodi da prekoračenja jesu zabilježena i na neki način potvrđena s dnevnim i noćnim terenskim izvidima. Broj prekoračenja je već sada veći od 24 koliko ih Uredba dopušta tako da je izvjesno da će se proglašiti druga kategorija zraka za to područje. Također nadodaje da niti jedan izvještaj ne daju unaprijed, pa tako neće niti ovaj. Podatci koje Radna skupina ima pred sobom nisu validirani. No, neslužbeno se ide u tom smjeru da će se područje Mariščine klasificirati kao druga kategorija zraka. Na izneseno, Ivan Kardum, predstavnik MO Marčelji, postavlja pitanje što se to smatra područjem Mariščine voditelju Odsjeka za kontrolu vanjskog zraka NZZJZ Goranu Crvelinu na što on odgovara da je to krug od 500m pa do 2000m od mjerne stanice Pogled. Dakle, npr. MO Marčelji bi bio obuhvaćen tom klasifikacijom dok centar Viškova ne bi bio, čak su i Vrtače upitne jer su iza brda odnosno postoje neke prirodne barijere. Ivan Kardum, predstavnik MO Marčelji izjavljuje kako se ne slaže s navedenim jer on živi u Vrtačama i može osobno posvjedočiti neugodnim mirisima koji se i tamo osjete jer zavisi s koje strane se gleda na Vrtače u odnosu na prirodne barijere pošto ima pet ulaza u Vrtače.

Voditelj Odsjeka za kontrolu vanjskog zraka NZZJZ Goran Crvelin zaključuje kako je možda najbolje ne secirati pojedina naselja već samo reći da će klasifikacija obuhvatiti MO Marčelji, s čime se predstavnik MO Marčelji Ivan Kardum složio.

Denis Mladenić, predsjednik Radne skupine napominje da pritužbe koje je Općina dobivala proteklih 10 dana dolaze čak i iz naselja Dovičići u noćnim satima jer je ostala tendencija iz ljetnih dana da noću više smrdi, a kroz dan nešto manje.

Nakon iznesenog postavlja pitanje Radnoj skupini tko je dužan izraditi akcijski plan, na što voditelj Odsjeka za kontrolu vanjskog zraka NZZJZ Goran Crvelin odgovara da ga je dužna izraditi jedinica lokalne samouprave na čijem području je utvrđena druga kategorija zraka, u roku od 12 mjeseci od proteka godine za koju je kategorija utvrđena. Također utvrđuje da provedba i financiranje mjere pada na onečišćivača ako se može utvrditi tko je onečišćivač. U situacijama kada se ne može utvrditi tko je onečišćivač, provedba i financiranje ostaje na jedinicama lokalne samouprave. Na pitanje Ivana Karduma, predstavnika MO Marčelji, Goran Crvelin odgovara da NZZJZ nije još utvrdio ništa, oni prate samo kvalitetu zraka. Najviše zabilježenih prekoračenja je bilo kad je puhao sjeverno – zapadni vjetar, dakle s Marišćine. Ivan Kardum inzistira da se ustvrdi koji je izvor smrada, na što Goran Crvelin odgovara da nije na NZZJZ da utvrdi izvor smrada već da ispituju kvalitetu zraka. Nadalje, Ivan Kardum, predstavnik MO Marčelji napominje da u okolici nema niti jednog drugog zagađivača osim Marišćine na što Sanjin Vičević, predstavnik Eko plus-a d.o.o. navodi da postoji još jedna industrija, a to je ona asfaltne baze, na što Ivan Kardum odgovara da se u 40 godina postojanja iste nitko nije žalio na nju, pa decidirano izjavljuje da se asfaltna baza i Marišćina ne mogu usporediti.

Darko Budimir, predstavnik NZZJZ, na kraju napominje da je točno propisan zakonski rok do kad se klasifikacija mora donijeti, a to je 31. 3.

Sanjin Vičević, predstavnik Ekoplus-a d.o.o navodi da na samom deponiju nemaju mjernu postaju te da je najbliža mjerna postaja na Pogledu. Sva oprema je zastarjela i problematično je njeno održavanje te su upitni podatci koje ona dobije mjerenjem zbog njene starosti. Ne znači da nisu točni, ali postoji sumnja. Dio opreme za mjerenja H₂S, SO₂, NO₂, NO_x itd. bi trebao biti u pušten u rad početkom sljedeće godine. Uređaj koji bi mjerio sumporovodik će biti pušten u rad za par mjeseci.

Prema inspekcijskim izvješćima ne vrše se mjerenja merkaptana i čestica PM_{2.5}. Postupak nabave opreme za navedena mjerenja je u tijeku. Oprema je naručena i trebala bi biti puštena u rad sredinom 12. mjeseca.

Ivan Kardum, predstavnik MO Marčelji, postavlja pitanje kada je instalirana mjerna stanica na Pogledu i koji je njen garantni rok. Goran Crvelin, voditelj Odsjeka za kontrolu vanjskog zraka NZZJZ odgovara da je mjerna stanica instalirana 2007. godine, a oprema je iz 2006., te da je garantni rok za svaku elektroničku opremu dvije godine, no eksploatacijski rok za takav tip instrumenata koji radi cijelu godinu bez gašenja je 7-10 godina. Pitanje je koliko je isplativo ulagati u takvu opremu i popravljati je.

Goran Crvelin, voditelj Odsjeka za kontrolu vanjskog zraka NZZJZ napominje da je bitno učiniti razliku između čestica koje narušavaju kvalitetu zdravlja i onih koje narušavaju kvalitetu življenja, što se tiče ovih na Marišćini nema govora o tome da narušavaju kvalitetu zdravlja jer su u premaloj koncentraciji.

Denis Mladenić, predsjednik Radne skupine postavlja pitanje ima li kakvih drugih problema u pogonu na što Josip Dedić, direktor Ekoplusa d.o.o., odgovara da su napravili plan konkretnih mjera i aktivnosti koje odrađuju po dinamici. Iskustva se traže u tijeku, preuzeli su znanja koja su mogli s obzirom da je ovo prvo biorektorsko odlagalište u Republici Hrvatskoj, ali i u

regiji koje se nalazi toliko blizu naseljenog područja. U Grčkoj i Sloveniji odlagališta su udaljenija od naselja. U ovom trenutku se bore kako znaju, zavjesama, folijama, dodatnim tretmanima. Pravi nadzor će imati kada se počnu stožerski uspinjati. Nadalje, navodi, enormne količine oborina su veliki problem. Otpadne vode izazivaju određene kemijske reakcije. To se ne osjeti odmah nakon kiše, nego tek nakon određenog vremena. Uspjeli su staviti u funkciju i osposobiti ventile, pojačali su pumpe no ni to nije dovoljno da se spriječe kemijske reakcije koje proizvode mirise. Kad se pojave stvarno veće količine oborina onda se angažiraju firme poput Dezinsekcije koje pomažu u odvođenju otpadnih voda. Bilo bi puno jednostavnije da to nije bioreaktorsko odlagalište nego da se sve može suzbiti i prekriti, no radi se o bioreaktorskom odlagalištu i prioritet je pripremati odlagalište za proizvodnju odlagališnog plina. Čine sve kako bi umanjili smrad prema mjestu, postoje i periodi kada se ne osjete neugodni mirisi. Činjenica je da neke rezultate postižu, a jesu li oni dovoljni to će ocijeniti javnost i nadležne službe. Višednevni koordinarni inspekcijski nadzor je ustvrdio da su svi procesi unutar Ekoplus-a u skladu s propisima i sve ono što se čini unutar Ekoplusa nije štetno za zdravlje ljudi. Radnoj skupini će se dostaviti nalaz inspekcijskog nadzora.

Ivan Kardum, predstavnik MO Marčelji, pita kako se prilikom provjeravanja projekta Marišćine nije predvidjelo da će padati kiša i stvarati se otpadne vode, na što Josip Dedić, direktor Ekoplus-a d.o.o. odgovara da možda u tom periodu kad su mjerili za projekt Marišćine nije bilo toliko kiše, ali i da se generalni vremenski uvjeti mijenjaju. To sve pogotovo vrijedi još više s obzirom da se studija radila i prije više od 15 godina.

Denis Mladenčić, predsjednik Radne skupine, postavlja pitanje što u ovom trenutku pogon proizvodi na što Josip Dedić, direktor Ekoplus-a d.o.o. odgovara da proizvede SRF za potrebe cementare u Koromačnom. Također, stavljaju u funkciju balirku, s kojom će balirati veće količine SRF-a i privremeno ga odlagati, prema okolišnoj dozvoli, na plohu B. Još uvijek nemaju trajno i kvalitetno rješenje za SRF. Na upit Denisa Mladenčića, predsjednika Radne skupine, što se trenutno događa s SRF-om, Josip Dedić, direktor Ekoplus-a d.o.o., odgovara da u ovom trenutku ne proizvode SRF, osim za potrebe cementare, već RDF koji po dozvoli može ići na odlagalište. Denis Mladenčić, predsjednik Radne skupine, pita koliko tona otpada zaprimaju sada, na što Josip Dedić, direktor Ekoplusa d.o.o. navodi da zaprimaju oko 250 do 300 tona otpada dnevno. Nadodaje da krajem tjedna potpisuju ugovor s Ponikvama, otkuda će dolaziti još 40 tona otpada dnevno. Na upit Ivana Karduma, predstavnika MO Marčelji, Sanjin Vičević, predstavnik Ekoplus-a d.o.o. navodi da je kapacitet ŽCGO Marišćina 700 tona dnevno te da sistem odvajanja ide ŽCGO u prilog jer bi procesi bili brži, uredniji i SRF je kvalitetniji. Sve osim komunalnog otpada ide u reciklažna dvorišta, te sve što se može prodati na tržištu se proda, no veliki dio toga i dalje završi na ŽCGO Marišćina. U prihvatnoj jami je ipak viši omjer u korist komunalnog otpada nego što ga je bilo prije godinu dana. Jedan od velikih problema je glomazni otpad te jedino što u ovom trenutku mogu učiniti jest da ga shrediraju.

Josip Dedić, direktor Ekoplus-a d.o.o. upućuje pitanje Ivanu Kardumu, predstavniku MO Marčelji ima li kakvih pomaka što se tiče neugodnih mirisa, on odgovara da u zadnjih par dana prije sastanka je situacija sasvim solidna, no prije toga deset dana non-stop je bilo neugodnih mirisa. Darko Budimir, predstavnik NZZJZ, navodi da su u desetom mjesecu imali nekoliko puta izvide u kojima su otkrili pojavnost neugodnih mirisa odnosno 9. 10., 12. 10., 16. 10. 9. 10. su neugodne mirise izmjerili na Pogledu, i u Marčeljima na dvije pozicije.

Par dana nakon, 12. 10. su neugodne mirise izmjerili na Pogledu oko mjerne postaje te su neugodni mirisi dosta visokog inteziteta izmjereni oko samog deponija. 26. 10. se opet radilo o visokom intezitetu osjeta neugodnog mirisa oko samog deponija. Razlog pojavnosti neugodnih mirisa je bilo podizanje plinskih dimnjaka koji se nalaze na samoj odlagališnoj plohi gdje su morali otkopavati dio otpada. Također, nadodaje da su najviše pogođena područja u naselju Pogled, Marčeljima – oko dječjeg igrališta, neugodni miris putuje od busne stanice na Pogledu pa do busne stanice na Vrtačama. Nadodaje da će svi podatci javno biti objavljeni na web stranicama. Josip Dedić, direktor Ekoplus-a, tvrdi da više nisu mogli čekati te su morali ići u produženje plinskih bunara i to je sigurno bio jedan od razloga pojačanog osjeta neugodnog mirisa u navedenim danima. Nadaju se iskreno da će to biti i trajnije rješenje.

Denis Mladenić, predsjednik Radne skupine, postavlja pitanje Josipu Dediću, direktoru Ekoplusa d.o.o., je li moguće da se ne otkopava za dodavanje visine, na što Josip Dedić odgovara da nažalost nije moguće. Josip Dedić, direktor Ekoplusa d.o.o. upozorava da će morati ići u polaganje cijevi za navodnjavanje i da će to tražiti opet nešto kopanja po odlagalištu. Pokušat će to raditi u što hladnije vrijeme za što manji utjecaj na stanovništvo. Ivan Kardum, predstavnik MO Marčelji, je upitao koja je točno funkcija zelenila oko Marišćine, na što Josip Dedić, direktor Ekoplusa d.o.o., odgovara da bi ta vegetacija, uz estetsku svrhu, trebala i apsorbirati neugodne mirise.

Nakon rasprave Predsjednik Radne skupine Denis Mladenić predlaže zaključak:

1. NZZZJ će članovima Radne skupine dostaviti popis opreme i mjerenja prije idućeg sastanka Radne skupine za praćenje kakvoće zraka na ŽCGO Marišćina.

Zaključak je jednoglasno prihvaćen sa 4 glasa „ZA“.

**Točka 3.
Razno**

Pod točkom razno nije donesen niti jedan zaključak.

7. sastanak Radne skupine za praćenje kakvoće zraka na ŽCGO Marišćina završava u 15.30 sati.

Zapisničar:

Sanja Bakula

Predsjednik radne skupine:

Denis Mladenić, dipl. iur.